

Պարոնը վերջին անգամ նայեց գերեզմանի վրայ, կամենում էր տիկնոջ հետ հեռանալ դեպի վանքը, բայց մանուկներից մեկը կանգնեցրեց նրան, հարցնելով.

– Հայրիկ, ա՞յդ է քո բարեկամի գերեզմանը, որի մասին ճանապարհին միշտ խօսում էիր մեզ հետ...

– Այդ է... – պատասխանեց հայրը տխուր ձայնով:

– Ախ ինչո՞ւ են այդպես թաղել... – հարցրեց մանուկը արտասուալի ձայնով: – Ո՞վ գիտե, նա երեխաներ չունե...

– Չունե՛... – ասաց հայրը:

Նրանք խօսում էին անգղիերեն:

Մանուկը դարձաւ դեպի իր քոյրը եւ եղբայրները.

– Անոյշ, Խորեն, Տիգրան, հայրիկի բարեկամը երեխաներ չունե, գնանք ծաղիկներ հաւաքենք նրա գերեզմանի համար:

Մանկահասակ խումբը վազեց դեպի շրջակայ վայրերը: Բարձրահասակ տիկինը, մայրական ջերմ գորովը աչքերում, նայում էր նրանց ետեւից:

Ամառային այդ ժամանակի տապերը ծաղիկներ չէին թողել, խոտերն անգամ չորացել էին: Միայն այրոած քարքարուտների մեջ վառւում էր դեղին գոյնով եւ ծիրանեգոյն «անթառամը» իսկ ժայռերի ծերպերից աճել էր հոտաւետ օշինդրը, սպիտակ թաւիչի նման փափուկ տերեւներով: Տեղ-տեղ բուրում էր վայրենի կոտեմը իր սուր, կծու հոտով: Մանուկները վրայ ընկան քաղելու: Մի քանի ընկալից յետոյ, երեք եղբայրները եւ մի քոյրը, չորս կողմից բռնած բերեցին մի մեծ, ծանր պսակ, հիւսած էր անթառամ ծաղիկներից եւ գանազան վայրենի բոյսերից եւ դրեցին բարեկամի գերեզմանի վրայ եւ փոքրիկ ձեռիկները կուրծքի վրայ փակած, նրանց ջերմեռանդ երեսիկները խփած աչքերով դարձան դեպի երկինքը... Այդ վսեմ հանդիսաւոր ընկալից աջնաւ սրտաշարժ, այնքան սուրբ էր, որպէս երեխայի մաքուր զգացմունքը: Հայրը եւ մայրը թաշկինակները տարան դեպի իրենց աչքերը: Իր արտասուքը չկարողացաւ զսպել եւ երիտասարդ Ռաշիդը, նա նոյնպէս սկսեց լալ: Այդ սովորութիւնը ունէին մանուկները, երբ Նիւ-Եօրթում ամէն շաբաթ այցելում էին իրանց մեծ քոյր զերեզմանին, զարդարում էին ծաղիկներով եւ աղօթում էին այնտեղ:

Պարոնը դարձաւ դեպի գերեզմանը ցոյց տոող երիտասարդը, ինդրեց, որ իրան առաջնորդէ, տանելու հանգուցեալի խուցը: